

Sosiaali- ja terveysvaliokunta

Vahvistamatta jääneenä palautunut laki tupakkalain muuttamisesta (HE 38/2024 vp)

JOHDANTO

Vireilletulo

Vahvistamatta jääneenä palautunut laki tupakkalain muuttamisesta (HE 38/2024 vp) (VJL 1/2024 vp): Asia on saapunut valiokuntaan.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- neuvotteleva virkamies Laura Terho, sosiaali- ja terveysministeriö
- erityisasiantuntija Reetta Honkanen, sosiaali- ja terveysministeriö

VAHVISTAMATTA JÄÄNYT LAKI

Tasavallan presidentti on 8.11.2024 perustuslain 77 §:n 2 momentin perusteella jättänyt vahvistamatta eduskunnan 9.10.2024 hyväksymän lain tupakkalain muuttamisesta (HE 38/2024 vp, EV 76/2024 vp). Laki on palautunut eduskunnan käsiteltäväksi.

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

Vahvistamatta jäänyt laki koski niin sanottuja nikotiinipusseja ja muita savuttomia nikotiinituotteita. Syynä vahvistamatta jättämiseen oli se, että savuttomien nikotiinituotteiden sallittuja makuja koskeva sääntely olisi saattanut suosia yhtä yksittäistä yritystä. Lain mukaan savuttomista nikotiinituotteista olisi kielletty tunnusomaiset tuoksut ja maut lukuun ottamatta mentolin, mintun, teen, inkiväärin, rosmariinin ja puun makuja. Asian taustoja on kuvattu vastauksessa kirjalliseen kysymykseen nikotiinipusseissa sallittujen makujen lainvalmistelusta (KKV 382/2024 vp).

Savuttomista nikotiinituotteista on valmisteilla uusi hallituksen esitys, jolla valiokunnan saaman selvityksen mukaan turvataan hallitusohjelman mukaisesti reilu ja avoin kilpailu sekä yrittäjien tasapuolinen ja syrjimätön kohtelu.

Perustuslain 78 §:n mukaan vahvistamatta jäänyt laki on valiokunnan annettua siitä mietintönsä hyväksyttävä asiasisällöltään muuttamattomana tai hylättävä eduskunnan täysistunnossa yhden käsittelyn asiana äänten enemmistöllä.

Valiokunnan mietintö StVM 20/2024 vp

Edellä esitetyn perusteella valiokunta ehdottaa vahvistamatta jääneen tupakkalain muuttamisesta annetun lain (EV 76/2024 vp) hylkäämistä.

Valiokunta kuitenkin kiirehtii valtioneuvostoa antamaan eduskunnalle viipymättä savuttomia nikotiinituotteita koskevan uuden hallituksen esityksen, jotta kyseiset nikotiinituotteet saatetaan tupakkalain sääntelyn piiriin erityisesti lasten ja nuorten terveyden suojelemiseksi.

Vahvistamatta jääneessä laissa savuttomien nikotiinituotteiden nikotiinirajaksi säädettiin enintään 16,6 milligrammaa nikotiinia grammassa tuotetta. Eduskunta hyväksyi kyseisen vahvistamatta jääneen lain (EV 76/2024 vp) käsittelyn yhteydessä lausuman, jossa muun ohella edellytettiin, että erityisesti, jos muissa Pohjoismaissa säädetään Suomea alhaisemmat nikotiinipitoisuuden rajat tai tiukemmat makuaine- tai lisäainerajoitukset, tulee sääntelyä tältä osin yhdenmukaistaa. Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että Ahvenanmaan maakuntahallitus on pyytänyt lausuntoja 7.10.2024 mennessä lakiluonnoksesta, jonka mukaan nikotiinipussissa saisi olla nikotiinia enintään 10 milligrammaa. Valiokunta korostaa, että uuden lakiehdotuksen valmistelussa tulee ottaa huomioon ajantasaiset tiedot kyseisiä nikotiinituotteita koskevasta lähialueiden säädösvalmistelusta.

Valiokunta ehdottaa uuden hallituksen esityksen laatimisen kiireellisyyteen sekä lähialueiden säädösvalmistelun huomioon ottamiseen liittyen lausumaa. (*Valiokunnan lausumaehdotus*)

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Sosiaali- ja terveysvaliokunnan päätösehdotus:

Eduskunta hylkää vahvistamatta jääneenä palautuneen lain VJL 1/2024 vp.

Eduskunta hyväksyy yhden lausuman. (Valiokunnan lausumaehdotus)

Valiokunnan lausumaehdotus

Eduskunta edellyttää, että valtioneuvosto valmistele savuttomia nikotiinituotteita koskevan uuden hallituksen esityksen kiireellisesti siten, että valmistelussa otetaan huomioon ajantasaiset tiedot kyseisiä nikotiinituotteita koskevasta lähialueiden säädösvalmistelusta.

Valiokunnan mietintö StVM 20/2024 vp

Helsingissä 22.11.2024

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Krista Kiuru sd
varapuheenjohtaja Mia Laiho kok
jäsen Kim Berg sd
jäsen Maaret Castrén kok
jäsen Bella Forsgrén vihr
jäsen Hanna-Leena Mattila kesk
jäsen Ville Merinen sd
jäsen Ilmari Nurminen sd
jäsen Aino-Kaisa Pekonen vas
jäsen Minna Reijonen ps
jäsen Anne Rintamäki ps
jäsen Päivi Räsänen kd
jäsen Pia Sillanpää ps
jäsen Oskari Valtola kok
jäsen Henrik Wickström r
jäsen Ville Väyrynen kok

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Päivi Salo